RAPORT

#CYBERBEZPIECZNY PORTFEL – ZASADY BEZPIECZEŃSTWA

grudzień 2016 r.

Związek Banków Polskich

25 LAT 1991-2016

Raport powstał w ramach działań edukacyjno-informacyjnych prowadzonych przez

Warszawski Instytut Bankowości

PAMIĘTAJ

NIGDY

Nie zapisuj hasła do bankowości internetowej.

#CYBERBEZPIECZNI

NIGDY

Nie podawaj nikomu danych logowania do bankowości internetowej.

#CYBERBEZPIECZNI

NIGDY

Nie wchodź na stronę internetową swojego banku za pośrednictwem linków znajdujących się w przychodzących mailach.

#CYBERBEZPIECZNI

NIGDY

Nie używaj wyszukiwarek internetowych do znalezienia strony logowania banku.

#CYBERBEZPIECZNI

ZAWSZE

Miej włączone oprogramowanie antywirusowe.

#CYBERBEZPIECZNI

ZAWSZE

Płać kartą w internecie tylko u zaufanych sprzedawców.

#CYBERBEZPIECZNI

ZAWSZE

Korzystaj z zaufanych sieci bezprzewodowych i komputerów.

#CYBERBEZPIECZNI

ZAWSZE

Ignoruj maile, w których jesteś proszony o podanie danych do logowania lub autoryzacji. Banki nigdy o to nie proszą.

#CYBERBEZPIECZNI

ZAWSZE

Gdy zgubisz kartę zadzwoń i zastrzeż ją (+48) 828 828 828.

#CYBERBEZPIECZNI

Spis treści

Bezpieczeństwo kart płatniczych 5

Utrata dokumentów 6

Dlaczego należy zastrzec utracone dokumenty? 7

Jak działa System DOKUMENTY ZASTRZEŻONE? 7

Bezpieczeństwo płatności elektronicznych
i transakcji bankowych 8

Bezpieczeństwo kart płatniczych

Karta płatnicza jest wygodnym, przyjaznym i bezpiecznym instrumentem płatniczym o szerokim zastosowaniu, jednak korzystając z niej należy pamiętać o zasadach rozsądnego postępowania. Przede wszystkim używajmy karty w miejscach, do tego przystosowanych i właściwie oznaczonych np. znakami graficznymi wydawców kart. Pamiętajmy, że karta powinna zawsze znajdować się w polu naszego widzenia. Niedopuszczalne są sytuacje, w której np. osoba z obsługi sklepu bierze od nas kartę i znika z nią na zapleczu w celu dokonania transakcji. Równie niebezpieczne może być użyczenie karty innej, nawet najbardziej zaufanej osobie. Pamiętajmy, że w razie ewentualnych szkód lub strat, wydawca karty (bank) ma pełne prawo do odrzucenia naszych roszczeń, w przypadku gdy nie posługiwał się nią właściciel.

Coraz więcej Polaków spędzą urlop świąteczny zagranicą. Gdy wypłacamy gotówkę z lokalnych bankomatów, jeśli to możliwe, poszukajmy systemów podobnych do tych znanych z Polski. Jeśli wygląd bankomatu budzi nasz niepokój zrezygnujmy z wypłaty pieniędzy w takim urządzeniu i poszukajmy innego lub poprośmy o pomoc np. w hotelu lub punkcie informacji turystycznej.

W przypadku gdy bankomat nie wydał nam karty lub pieniędzy, jak również gdy otrzymana przez nas kwota różni się od kwoty którą mieliśmy wypłacić- skontaktujmy się z wydawcą karty (numer telefonu do wydawcy znajduje się w internecie oraz na odwrocie karty płatniczej – warto ten numer zapisać)

Również w przypadku utraty karty (kradzieży, zgubienia) konieczny jest niezwłoczny kontakt z wydawcą w celu dokonania zastrzeżenia karty. Kontakt ten ułatwi nam jednolity numer do zastrzegania kart **828 828 828** poprzez który połączymy się z naszym bankiem celem zastrzeżenia karty. Infolinia ta jest dostępna z każdego miejsca na świecie, przez 24 godziny na dobę i 7 dni w tygodniu.

Warto pamiętać

- Nigdy nie zapisujmy numeru PIN na kartkach przechowywanych razem z kartą płatniczą, ani na samej karcie.
- Zawsze zasłaniajmy ręka klawiaturę na której wprowadzamy numer PIN.
- Podstawową zasadą w przypadku problemów z kartą jest jak najszybszy kontakt z jej wydawcą.

6 największych zagrożeń związanych z korzystaniem z kart płatniczych

(na podstawie TNS Polska 2014 r.)

1. **Udostępnianie karty i kodu PIN osobom trzecim**
2. **Nakłanianie do odwiedzenia fałszywej strony internetowej banku (phishing)**
3. **Przekierowanie na sfałszowane strony banków (pharming)**
4. **Posługiwanie się kartami skradzionymi lub zagubionymi**
5. **Zakupy na odległość z wykorzystaniem danych cudzej karty (carding)**
6. **Klonowanie kart zczytywanych z bankomatów (skimming bankomatowy)**

Pamiętaj, aby unikać typowych błędów i złych nawyków!

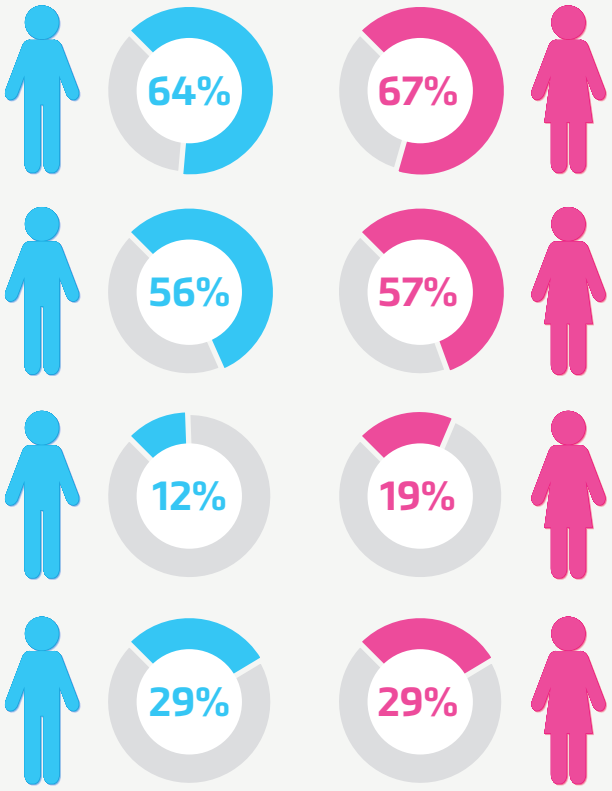

Utrata dokumentów

Jeżeli dojdzie do sytuacji, w której zostaną utracone ważne dokumenty, w tym dowód osobisty, prawo jazdy i paszport, w pierwszej kolejności należy:

- **Zastrzec je w banku** – najłatwiej w swoim. Jeżeli ktoś nie ma rachunku, może to zrobić w banku przyjmującym zastrzeżenia od wszystkich (lista: **www.DokumentyZastrzezone.pl**). Można także skorzystać z **www.bik.pl** (jeżeli założyliśmy tam wcześniej konto na utracony dokument).
- **Zgłosić się do najbliższej jednostki Policji** – tylko jeżeli dokumenty zostały skradzione.
- **Zawiadomić gminę lub placówkę konsularną** – w celu wyrobienia nowego dokumentu.

Dokumenty mogą również zastrzegać osoby, które nie są klientami żadnego banku.

System DOKUMENTY ZASTRZEŻONE to ogólnopolski system zastrzegania skradzionych i zagubionych dokumentów tożsamości chroniący przed wyłudzeniami z ich użyciem.

Do najważniejszych dokumentów wykorzystywanych do poświadczania tożsamości zalicza się: dowód osobisty, paszport, prawo jazdy, książeczka marynarska, książeczka wojskowa, karta pobytu. Zastrzegać należy także: karty płatnicze i dowody rejestracyjne.

Łączna kwota udaremnionych prób wyłudzeń kredytów wyniosła

64 829 324 zł

(III kw. 2016 r.) Źródło: Związek Banków Polskich

Dlaczego należy zastrzec utracone dokumenty?

Dziennie notuje się nawet kilkadziesiąt prób posłużenia się cudzym lub podrobionym dokumentem! Wykorzystywane są m.in. do:

- wyłudzenia pożyczki,
- wynajęcia mieszkania lub pokoju hotelowego w celu kradzieży wyposażenia czy unikania opłat,
- kradzieży wypożyczonego samochodu lub innych przedmiotów,
- zakładania fikcyjnych firm oraz wyłudzania kredytów i zwrotu podatków.

Jak działa System DOKUMENTY ZASTRZEŻONE?

System DZ to jedyna ogólnokrajowa, powszechnie dostępna baza danych o zastrzeżonych dokumentach tożsamości w Polsce. System działa w trybie on-line. Dane o zastrzeżeniach trafiają do banków, ale są dostępne także dla innych podmiotów. Są to m.in.: operatorzy telefonii komórkowych, Poczta Polska, pośrednicy finansowi, agencje rozliczeniowe, firmy leasingowe, notariusze, firmy ochroniarskie, hotele, wypożyczalnie i agencje pośrednictwa sprzedaży pośrednictwa sprzedaży i wynajmu nieruchomości.

Wielkość Centralnej Bazy Danych Systemu DZ (dokumenty tożsamości)	**1 655 665** 30 września 2016 r	
Liczba zastrzeżonych dokumentów tożsamości	**39 119** III kwartał 2016 r.	**132 145** ostatnich 12 miesięcy
Liczba udaremnionych prób wyłudzeń dokumentów	**1 552** III kwartał 2016 r.	**6 409** ostatnich 12 miesięcy
Średnia kwota udaremnionych prób wyłudzeń kredytów	**28 422 zł** III kwartał 2016 r.	**30 939 zł** ostatnich 12 miesięcy
Kwota największej udaremnionej próby wyłudzenia kredytu	**6 398 000 zł** III kwartał 2016 r.	**6 398 000 zł** ostatnich 12 miesięcy

27. Raport o dokumentach infoDOK (III kwartał 2016 r.)

Związek Banków Polskich

Bezpieczeństwo płatności elektronicznych i transakcji bankowych

Korzystając z płatności lub bankowości elektronicznej poprzez komputer i urządzenia mobilne zadbaj o instalację programu antywirusowego oraz jego częstą aktualizację. Okresowo dokonuj także skanowania systemu w celu wykrycia niepożądanych wirusów i innych zagrożeń. Nie korzystaj z bankowości internetowej w nieznanych sieciach bezprzewodowych lub na ogólnie dostępnych komputerach.

Jeśli chcesz sprawdzić stan swojego rachunku, a jesteś w podróży, bezpieczniejszym rozwiązaniem będzie połączenie z infolinią Twojego banku.

W 2015 r. ABW zarejestrowało około 116 procentowy wzrost zagrożeń typu phishing (oszustwa w cyberprzestrzeni).

Źródło: CERT.GOV.pl, 2016 r.

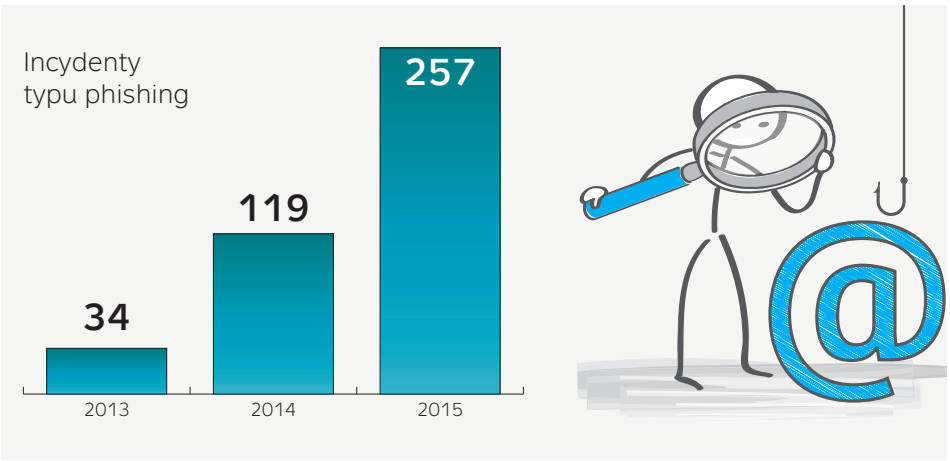

Unikaj stron zachęcających do obejrzenia bardzo atrakcyjnych treści lub zawierających atrakcyjne okazje. Z pozoru niewinne strony zawierające programy typu: „freeware" również mogą być bardzo niebezpieczne, ponieważ hakerzy bardzo często dekompilują je uzupełniając o złośliwy kod.

Nie wchodź na stronę internetową Twojego banku za pośrednictwem linków znajdujących się w przychodzących do Ciebie mailach (Phishing). Nie używaj również wyszukiwarek w celu odnalezienia strony logowania. Bezpieczniejszym rozwiązaniem jest wpisywanie adresu ręcznie. Ponadto, upewnij się,

Wiedza klientów banków nt. bezpieczeństwa bankowości internetowej i mobilnej

(TNS 2016 r.)

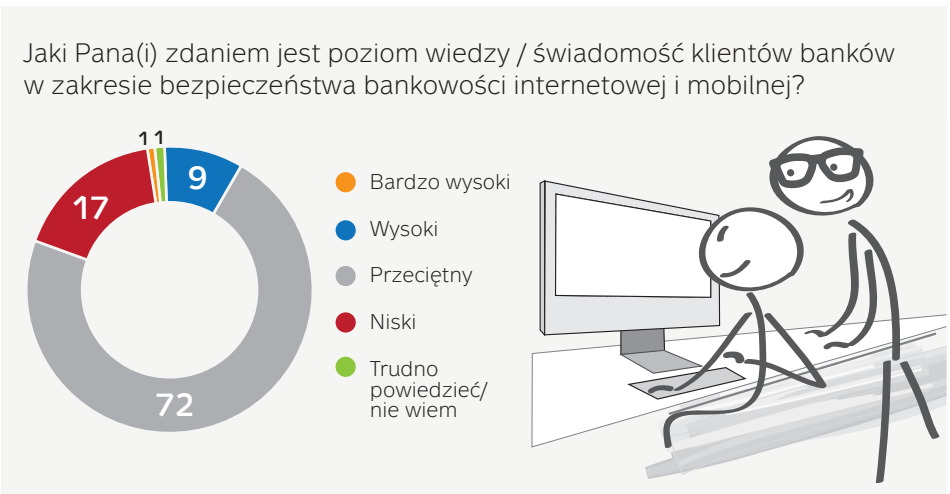

czy nie jesteś na stronie internetowej podszywającej się pod stronę Twojego banku/sklepu. Cyber przestępcy tworzą strony o podobnej nazwie i wyglądzie w celu zmylenia i wyłudzenia pieniędzy.

Po zalogowaniu do systemu transakcyjnego nie odchodź od komputera a po zakończeniu pracy wyloguj się i zamknij przeglądarkę.

10 proc. uczestników badania jako wysoką ocenia wiedzę klientów banków nt. bezpieczeństwa bankowości internetowej i mobilnej. Około trzy czwarte (72 proc.) ocenia poziom wiedzy klientów w tym zakresie jako przeciętny, a 17 proc. jest zdania, że poziom ten jest niski.

28 proc. badanych jest zdania, że klienci banków poświęcają tylko **10 minut miesięcznie** na zapoznanie się z zasadami lub aktualizowanie wiedzy nt. bezpieczeństwa bankowości internetowej lub mobilnej.

27 proc. badanych jest zdania, że klienci banków poświęcają tylko **10 minut w roku.**

Zdaniem **8 proc.** respondentów klienci w ogóle nie są zainteresowani zasadami bezpieczeństwa.

Zainteresowanie bezpieczeństwem bankowości internetowej i mobilnej

(TNS 2016 r.)

Uwaga!
Oto 10 najczęściej używanych haseł na świecie
(wpengine.com 2016)

1	123456
2	Password
3	12345678
4	Qwerty
5	123456789
6	12345
7	1234
8	111111
9	1234567
10	dragon

Pamiętaj, aby właściwie zabezpieczyć telefon!

Unikaj wykorzystywania popularnych haseł i typowych form zabezpieczenia telefonu.

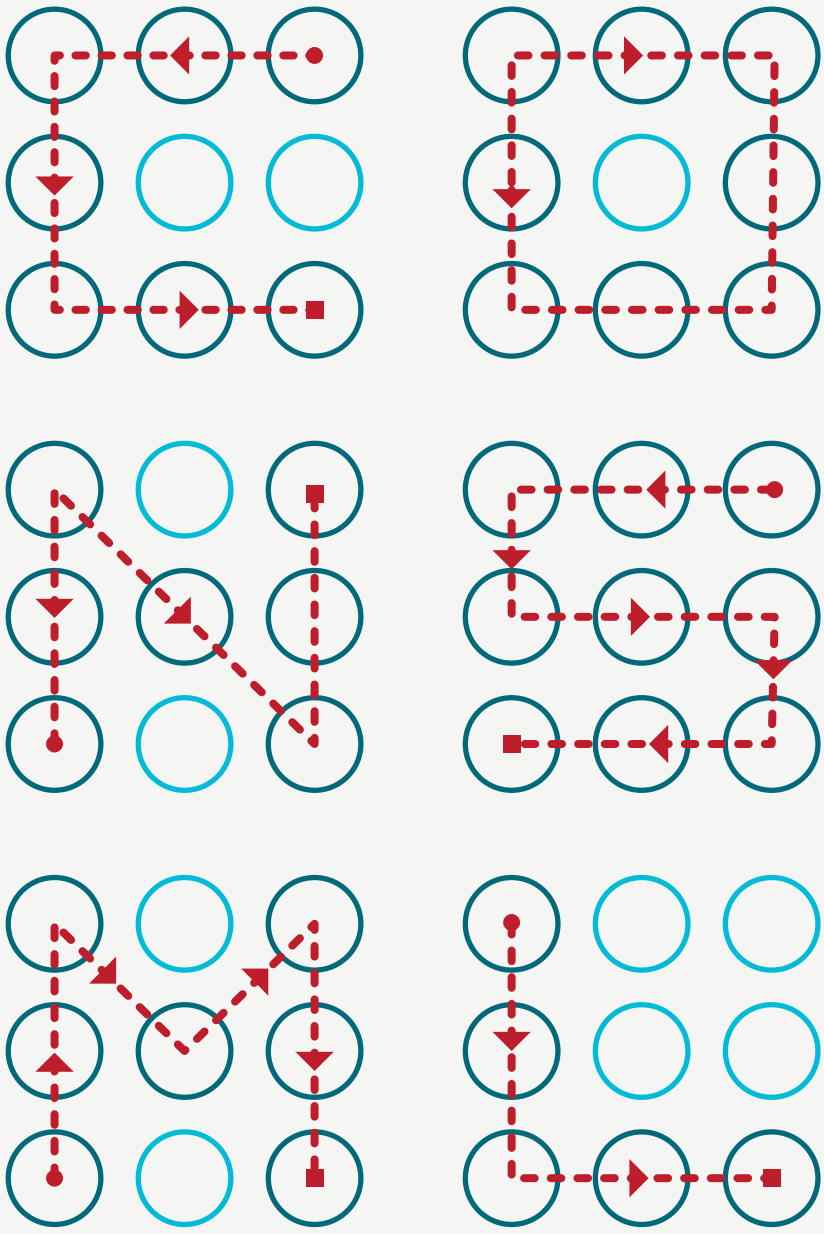

Więcej na temat bezpiecznego korzystania z produktów usług bankowych znajdziecie Państwo na portalu internetowym **www.zbp.pl/dla-konsumentow**

Związek Banków Polskich

25 LAT
1991-2016

WIĘCEJ INFORMACJI:

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

dr Przemysław Barbrich

tel. (0-22) 48 68 121

przemyslaw.barbrich@zbp.pl

Paweł Minkina

tel: (0-22) 48 68 153

pawel.minkina@zbp.pl